

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: PSYCHOLOGIA ROZWOJU CZŁOWIEKA		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Psychologia, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: wykład, ćwiczenia	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator: Dr Barbara Czuba barbara.czuba@pwste.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1) Zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami psychologii rozwoju człowieka 2) Ukazanie zasad, prawidłowości i mechanizmów rozwoju psychicznego człowieka; 3) Przedstawienie studentom wybranych teorii rozwoju psychicznego; 4) Zapoznanie studentów z właściwościami rozwoju psychicznego w poszczególnych okresach życia człowieka; 5) Przygotowanie studentów do korzystania z wiedzy o rozwoju psychicznym człowieka przy rozwiązywaniu problemów edukacyjnych;			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
W01	Posiada podstawową wiedzę na temat rozwoju psychicznego i społecznego człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem okresów rozwoju od noworodka po wiek dziecięcy i przedszkolny. Rozumie znaczenie czynników biologicznych, psychicznych oraz środowiskowych (w tym społeczno-kulturowych) w procesie rozwoju jednostki. Zna periodyzację rozwoju oraz podstawowe teorie rozwoju poznawczego, emocjonalnego i tożsamości płciowej, takie jak teoria Piageta oraz koncepcja inteligencji emocjonalnej.	K_W09
Umiejętności - potrafi		
U01	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do analizy etapów rozwoju psychicznego, poznawczego i emocjonalnego na różnych fazach życia, w tym noworodkowej, niemowlęcej, przedszkolnej oraz wczesnoszkolnej. Potrafi rozpoznawać i analizować czynniki ryzyka zaburzeń rozwojowych oraz dostosować podejście do indywidualnych potrzeb dziecka w oparciu o prawidłowości rozwojowe charakterystyczne dla poszczególnych etapów życia.	K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K01	Ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności w zakresie psychologii rozwoju człowieka i rozumie potrzebę ich ciągłego doskonalenia. Jest świadomy potrzeby śledzenia najnowszych badań dotyczących procesów rozwojowych, a także dalszego doskonalenia zawodowego, aby skutecznie wspierać rozwój dzieci i młodzieży, zwłaszcza w kontekście rozwoju psychomotorycznego, emocjonalnego i społecznego."	K_K04

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Przedmiot, problemy i zadania współczesnej psychologii rozwoju człowieka.		Metody podające: pokaz Metody podające: wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-02	Pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej. Czynniki rozwoju psychicznego: regulacje endogenne, środowisko fizyczne i społeczno-kulturowe, równoważenie i aktywność własna		Metody podające: pokaz Metody podające: wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-03	Periodyzacja rozwoju psychicznego.		Metody podające: pokaz Metody podające: wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-04	Rozwój poznawczy w ciągu życia. Stadia rozwoju poznawczego według J. Piageta. Postformalne sposoby myślenia.		Metody podające: pokaz Metody podające: wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-05	Rozwój poznawczy w ciągu życia. Spostrzeganie, uwaga i pamięć. Szybkość przetwarzania informacji. Przyswajanie języka.		Metody podające: pokaz Metody podające: wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-06	Rozwój emocjonalny w cyklu życia. Inteligencja emocjonalna.		Metody podające: pokaz Metody podające: wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-07	Rozwój tożsamości płciowej. Płeć biologiczna a płeć psychiczna.		Metody podające: pokaz Metody podające: wykład problemowy	Egzamin pisemny
		ćwiczenia		

TP-05	Faza noworodka. Odruchy i czynności przystosowawcze. Zdolności sensoryczne i wyposażenie społeczne noworodka.		Metody niepodające: burza mózgów Metody niepodające: debata, dialog Metody niepodające: dyskusja i dyskusja zaplanowana Metody niepodające: prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych	Projekt, prezentacja,
TP-06	Wiek niemowlęcy. Rozwój psychomotoryczny niemowlęcia. Emocjonalne i społeczne aspekty relacji małe dziecka – osoba dorosła		Metody niepodające: burza mózgów Metody niepodające: debata, dialog Metody niepodające: dyskusja i dyskusja zaplanowana Metody niepodające: prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych	Projekt, prezentacja,
TP-07	Wiek poniemowlęcy (wczesne dzieciństwo).Rozwój poznawczy dziecka jako podstawa różnicującej się aktywności. Rozwój mowy. Tworzenie się poczucia „Ja”.		Metody niepodające: burza mózgów Metody niepodające: debata, dialog Metody niepodające: dyskusja i dyskusja zaplanowana Metody niepodające: prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych	Projekt, prezentacja,
TP-08	Wiek przedszkolny (średnie dzieciństwo). Rozwój funkcji symbolicznej. Zamiany w za kresie ekspresji i świadomości emocji. Sprawności językowe i komunikacyjne. Zabawa jako główna forma aktywności dziecka. Przejawy oralności dziecka w wieku przedszkolnym. Pojęcie dojrzałości szkolnej i jej kryteria.		Metody niepodające: burza mózgów Metody niepodające: debata, dialog Metody niepodające: dyskusja i dyskusja zaplanowana Metody niepodające: prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych	Projekt, prezentacja,

TP-09	Wiek młodszy szkolny (późne dzieciństwo). Poznawcze i emocjonalne uwarunkowania rozwoju sprawstwa i zaradności. Rola grupy rówieśniczej w kształtowaniu umiejętności społecznych.		Metody niepodające: burza mózgów Metody niepodające: debata, dialog Metody niepodające: dyskusja i dyskusja zaplanowana Metody niepodające: prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych	Projekt, prezentacja,
TP-10	Wiek szkolny. Operacje konkretne w myśleniu. Rozwój emocji i uczuć dziecka w wieku szkolnym. Rola ucznia/uczennicy.		Metody niepodające: burza mózgów Metody niepodające: debata, dialog Metody niepodające: dyskusja i dyskusja zaplanowana Metody niepodające: prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych	Projekt, prezentacja,
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <p>Harwas-Napierała B., Trempała J. (red.) (2009). Psychologia rozwoju człowieka. Tom 3. Rozwój funkcji psychicznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Harwas-Napierała B., Trempała J. (red.) (2009). Psychologia rozwoju człowieka. Tom 2. Charakterystyka okresów życia człowieka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M. (2009). Psychologia rozwoju człowieka. Tom 1. Zagadnienia ogólne. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Brzezińska A.I., Appelt K., Ziółkowska B. (2016). Psychologia rozwoju człowieka. Sopot: GWP</p> <p>Trempała J. (red.). (2011). Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p>				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Brzezińska A. (2016). Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa. Gdańsk: GWP.</p> <p>Birch A. (2006). Psychologia rozwojowa w zarysie. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Boyd D., Bee H. (2009). Psychologia rozwoju człowieka. Poznań: Zysk i S-ka.</p> <p>Brzezińska A. (2007). Społeczna psychologia rozwoju. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.</p> <p>Jagodzińska M. (2003). Rozwój pamięci w dzieciństwie. Gdańsk: GWP.</p> <p>Kornas-Biela D. (2004). Wokół początku życia ludzkiego. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX.</p> <p>Oleś P. (2000). Psychologia przełomu połowy życia. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.</p> <p>Schaffer H.R. (2008). Psychologia dziecka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Studen S. (2011). Psychologia starzenia się i starości. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p> <p>Stuart-Hamilton I. (2006). Psychologia starzenia się. Poznań: Zysk i S-ka.</p>				
III. INFORMACJE DODATKOWE				

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		60	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		90	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		3	
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
W01: Czytanie wskazanej literatury – Egzamin pisemny			
U01 - Przygotowanie do zajęć – opracowanie prezentacji/ projektu, Czytanie wskazanej literatury – opracowanie prezentacji/ projektu			
K01 - Przygotowanie do zajęć – opracowanie prezentacji/ projektu			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
wykład:			
- aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji cząstkowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, testu – pochwała, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami);			
- dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych.			
ćwiczenia:			
- aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji cząstkowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, scenariuszy, projektów – pochwała, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami);			
- dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych			

Ocena podsumowująca:

Na ocenę dostateczną student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu wiadomości i umiejętności ze znaczną pomocą wykładowcy.

Na ocenę dobrą student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się), korzystając sporadycznie ze wskazówek nauczyciela (jego uzupełnień, uściśleń).

Na ocenę bardzo dobrą student płynnie, poprawnie, w sposób kompletny, niewymagający uzupełnień, poprawek, uściśleń, zadawania dodatkowych pytań i w pełni samodzielnie prezentuje wszystkie wskazane w sylabusie efekty uczenia się. Wykazuje się biegłością, operatywnością wiedzy, refleksyjnością i samodzielnością logicznego myślenia, a także przejawia świadomość dążeniem do samorozwoju.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....
(data,

podpis Koordynatora odpowiedzialnego za zajęcia)

(data,

podpis Kierownika Zakładu / Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Uwaga: Karta opisu zajęć (sylabus) musi być dostępna dla studenta.